

Szeretett testvéreim a Krisztusban!

Minden évben január 6-án Vízkeresztet ünneplünk. Ez hármas ünnep: egyrészt a keleti bölcsek látogatásának ünnepe, másrészt a kánai lakodalomban a vizet borrá változtatás ünnepe, harmadrészt pedig Jézus megkeresztelésének ünnepe. Ma erről kívánok beszélni.

Nagyon különös ez a vízkeresztség-történet. Sok szempontból. Úgy is, hogy Jézus olyan keresztséget vett fel, amelyik a bűnvalláshoz volt köthető, ugyanakkor ő maga nem mondott bűnvallást. Igaz, nem másokkal együtt keresztkelkedett. Keresztelő János tiltakozására, aki őt nem akarta így megkeresztelni, azzal felelt, hogy így illik minden igazságot betölteni. János egyébként egyenesen annak örült volna, ha Jézus kereszteli őt. Igaz, ő valamilyen tüzes keresztséget sejtett előre Jézusnál, vagyis valamilyen végítéletet megtestesítő keresztséget. Jézus azonban egész életében ilyet nem tett, nem keresztelt, sem végítéleteket nem mondott rá senkire, az egyetlen pusztító ítélete egy fügefán volt, ami a zsidó népnek volt jelképe, és amin folyamatosan többször is kellett volna gyümölcsnek érnie. Jézus azt mondta az ő kivégzése, vagyis a zsidó nép általi elítélése előtt pár nappal erre a gyümölcstelen fügefára, hogy ne teremjen rajta többé gyümölcs, senki ne egyen róla többé gyümölcsöt. Ezt akkor mondta, amikor már a nép vezetői elhatározták az ő megölését. A fa pedig néhány napra rá kiszáradt.

Visszatérve az ígére: János várt tüzes keresztséget, ehelyett Jézus kért tőle vizes keresztséget. Ez is furcsa. Aztán az is érdekes, hogy a keresztkelkedés után Jézusra rászállott egy galamb. És az is, hogy mennyei hang hallatszott. És az is, hogy a hang azt mondta: „Ez az én szeretett fiam, akiben gyönyörködöm”.

Különös történet ez a vízkeresztség. Miért történtek azok a dolgok, amik történtek? Próbáljuk meg jobban megérteni, közelebbre hozni az ige tanításait!

Először is ott van Keresztelő János, aki próféta és hirdeti Jézust, aki az utolsó idők főszereplője, Isten ítéletének megjelenítője. János azt tehette prófétafént, hogy hirdette Jézus eljövételét és az embereket bűnbánatra indította, hogy ama találkozásakor majd ne kárhozat, hanem örök élet legyen a része ezeknek az embereknek.

Mindenkinek hirdette ezt, de az üdvösség jelét nem tudta mindenkinek megadni a bemeztéses keresztségében, hanem csak a férfiaknak. Férfiakat keresztelt, akik belemerültek a Jordán folyóba, miután bűnt vallottak. A nőkkel akkoriban a zsidóknak nem volt illő beszélgetni és főleg nem a fürdésüket nézni egy folyóban. Az nem szent liturgia lett volna, hanem szexuális töltéssel bíró esemény. Gyermekekről szintén nem tudunk a kereszteltek közt, ők az akkori kor szerint még nem vallhattak érett felnőttként az egész életükről. Hozzá kell azonban tennem a keresztségben részesülőkhöz, hogy János úgymond kíméletlenül nyilvánossá tette a keresztségét, vagyis azok a felnőtt férfiak, akik bemeztkeztek, ezzel vállalták azt is, hogy mások előtt bűnt vallanak. Az emberek bűntudattal kérdezték is, hogy akkor most mit tegyenek másként és hogyan, János pedig kemény beszédekkel intette őket.

János tehát megtette, amit emberileg megtehetett. vagyis azt, hogy az Istennel való találkozáshoz, illetve az Istennek a különleges emberében, a Messiásban való megjelenéséhez készítette elő az embereket, mindazokat, akiket tudott, és olyan alapossággal, ahol nem maradtak kétségek a megtérést illetően. Tudta, hogy az Isten lélek, az ember viszont romlandó test. Az Isten szent, az ember bűnös. Isten ítél, az ember megítéltetik. Kihozta a legtöbbet ebből a félelmetes helyzetből: az emberek szívét puhította, amennyire csak bírta, a két ellentétes

Tatabánya-Óvárosi Református Gyülekezet

Hamar László lelkész

Elhangzott 2024. január 07-én.

oldalt, az Istent és az embert próbálta találkozáshoz elősegíteni, hogy az ne legyen halálos az emberre.

Mit tett Jézus? Ő is azon volt, hogy az embereket Istenhez térítse. A nyilvános működése még nem kezdődött el, de már meg lett hirdetve, hogy ő lesz a Messiás. János a rokona volt, aki tudott Jézusról egyet-s mást, és Jézus is tudta, hogy most már a közeljövőben valamikor találkozniuk kell. Mit tegyen? Oda kell majd mennie. Kereszteljen? Keresztelje meg elsőként Jánost? Mondjon még Jánosnál is keményebb beszédet, vagy mondja azt, hogy aki velem van, annak örök élete van, a többieknek meg jön a büntetés? Mondja azt, hogy mind kövessetek? Vagy imádkozzon valami égi jelért? Mit tegyen?

Jézus odament Jánoshoz és nem ezeket tette, hanem azt kérte, hogy keresztelje meg János őt is. Miért? Mit is jelentsen ez a keresztség? Jézus is bűnös volt, mint a többiek? Nem, ezt nem jelenthette ez a keresztség. Akkor mit kért Jézus a keresztség kérésével? Milyen isteni igazságot, amire hivatkozott Jézus, hogy ezt a keresztséggel be kell tölteniük? Az „igazság” szó alapjelentése az útmutatás, isteni útmutatás, az azoknak megfelelés. Tehát ez a keresztség az isteni jogrend betöltését jelentette. Az Isten eljövendő uralmában az alávetettséget és az Istennek radikálisan odaszánt életet. Jézus nem vallott bűnt, de ő is a jánosi keresztséget vállalta: Istenhez nem a körülmetéléssel, hanem a tudatosan odaszánt, alávetett élettel lehet tartozni. Jézus ezzel a keresztséggel azt is kifejezte, hogy nem vár mást és többet a többiektől, akik már megkeresztelkedtek Jánosnál, sőt egyenesen azt is kifejezi ezzel, hogy közösséget vállal velük. Közösséget a bűnös, de Istenhez forduló, Istenre szoruló emberiséggel.

De hát akkor ez azt jelenti, hogy Jézus ugyanazt hirdeti és képviseli, mint Keresztelő János? Van különbség akkor a kettő között?

Nos, itt lép színre az Atyaisten és a Szentlélekisten. Jézus a maga nyilvános működését nem lett volna jó, ha erőfitogtatással, isteni erők csodademonstrációival kezdi. Nem is akarta. Így a Szentháromságisten különös kijelentésben, különös kinyilatkozásban mutat rá arra, hogy Jézus többtele felülről adatott, és hogy az embereknek az a dolga, hogy az ő tanítványai legyenek. Galamb szállott rá Jézusra. A galamb a zsidóknak az Isten kedves megjelenését, a Szentlelket jelentette, a szelídséget, békét. Az ég megnyílt, már ez is milyen szép és egyben milyen szép szimbolikus jelentés, az ég megnyílt és onnan galamb szállt le Jézusra. Ez a Jézus tehát nem a haragos Isten, az emberrel szembenálló Istennek a testben való megnyilvánulása, hanem az embert szerető, embert megmenteni akaró Istennek a megjelenése. Itt van Isten köztünk. De mindennek tetejébe még hang is hallatszott az égből: „Ez az én szeretett fiam, akiben gyönyörködöm.” Ez az égi hang a zsidók számára nem egyszerűen egy különös isteni csoda volt, hanem a végidőkben a megnyíló égben Szentlélekkel leszálló és végső kijelentést adó Isten hangja. Mit is üzent az Atyaisten?

Az Atyaisten nem különleges embernek mondja ezzel Jézust, hanem a fiának. Ezt addig senki próféta nem merte profétálni a Messiásról. Ez egy vallástörténetileg egyedülálló pillanat volt. Mint ahogyan az is, amikor Jézus szinte nem sokkal ez után úgy tanította az embereket imádkozni, hogy Istenhez, mint mennyei apjukhoz imádkozzanak. Az ígére visszatérve a fiúban való gyönyörködés nem érzelmi ömlengés volt az Atyaistentől, hanem kijelentés arra nézve, hogy ő a tökéletes megjelenés. Az, akihez nincs fogható.

Végül a Szentlélekisten megjelenéséről is hadd szóljak! Ha a galamb leszállása nélkül lett volna az égi szózat, akkor az azt sugallta volna, hogy ez a Jézus egy istenember, egy fantasztikus képességekkel megáldott istenember. De a Szentlélek galamb formájában szállt le, vagyis a legkedvesebben, békességgel, de, mint egy olyan emberre, aki olyan, mint közülünk egy. Jézus nem a külső megjelenésében kápráztatta el az embereket, hanem azzal, hogy a Szentlélek így szállt le rá. Itt tehát az embert láthatták. Akit kedvesen körülvesz az Isten.

És itt igehirdetésem végén Keresztelő János, Jézus, az Atyaisten és a Szentlélekisten cselekvéseinek bemutatása után most azokra az emberekre térek rá, akik látták mindezt, beleértve Keresztelő Jánost is. Ők abban az Isten-váradalomban éltek, hogy a próféták által megjövendőlt isteni végidő most eljött egy történelmi személy által, aki olyan istenuralmat hoz el, amit csak elképzelni lehetett. Mindnyájan lesték ezt a Jézust, hogy hogyan is kezdődik el az uralma? És azt látták, hogy nem ordítózással, ítélettel, szétválasztással, halállal, elsőprő isteni erőkkkel, csapást hozó égi jelenséggel, hanem egy olyan emberrel, aki csatlakozik az Isten és az ő ítéletét komolyan vevőkhöz, aki belekeresztelkedik az új világrendbe, de nem tesz bűnvallást, aki nem kezd csinálni egyelőre semmit, hanem ahogyan ott áll a vízben, egyszerre az Isten körülveszi őt, megnyitja az eget, galamb formájában rászáll és azt kéri az emberektől, hogy rá figyeljenek.

Kedves testvéreim! Ez után kezdte el Jézus a nyilvános működését és a tanítványok hívását. De még azt sem úgy, hogy egyből elkezdett volna tanítani, vagy csodát tenni, stb., hanem úgy, hogy először is elvonult 40 napos böjtre a „miként” és a „hogyan” miatt. Csak amikor a kísértéseknek ellenállva egyértelműen tudta, hogy mit és hogyan tegyen, akkor kezdte el a nyilvános működését. Az emberek egy része pedig felfigyelt rá és követte. Ők lettek a tanítványai. De nem mindenki lett az. Jézus nem mászott bele mindenki arcába, nem kényszerített senkit az ő követésére. Mára vannak Jézusnak követői, akik benne felismerik az Isten fiát, és máig vannak sokan, akik nem is vesznek róla tudomást, vagy nem akarják követni. Mi, akik keresztyének vagyunk és követni akarjuk őt, vajon vállaljuk vele a keresztséget? A víz-és Lélekkeresztséget? Jézus ma erre hív. Aki egyszer felismerte Jézusban az új isteni világrend megtestesítőjét, az nem tehet mást, mint, hogy követi őt. Ámen.